

Передплата

«РУСЛАНА» виходить:
в Австрії:

на цілий рік . . . 20 мор.
в пів року . . . 10 мор.
на чверть року . . . 5 мор.
а в місяць . . . 170 мор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Одноразове число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш млесть і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — В Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудня.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. вл. Дембровського (Хорун-
щини). Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає слідше
напопередне застережене.—
Рекламації неопечатані
вільні від порту.— Оголо-
шення звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесення по 30 сот.
від стрічки.

Поразжене Молодочехів.

(X) Реальна політика староческих провідників, Паляцкоґо а відтак єго зятя Ріґера і товаришів, котра положила підвалини до нинішнього національного і культурного розвитку чеського народа, зустрінула була посеред молодого покоління чеського великий опір, що довів переґодом до утворення молодоческого сторонництва. Нові вольнодумні оклики виписали они на своїм прапорі, а коли старочехи стояли за поступенним розвитком і опирали ся на давних історичних традициях (між тими й на історичнім праві чеськім) і змагали до мирного уладження межинародних взаємин з Німцями (віденські пунктації з 1890 р. уложені між староческими проводирами д-ром Ріґером і ин. а Німцями д-ром Пленером і ин.), виступили молодочехи з радикальним завзятем проти сих змагань. Др. Едвард Греґр (недавно померший наслідком напасти в соїмі посла Здарского) заявив, що чеське державне право не варта нюху табаки, відсвѣжуваний молодочехами гуситизм або проповідуване деякими з них російське православіє і політичне москвофільство (др. Вашатий, Крамарж і ин.) мали вирвати чеський нарід зпід впливу католицкої

церкви і натхнути лібералізмом, проти староческих дневників Narodni Politika і Politik заснували братя Греґри Narodni Listy, видаваний в острім, агітаційнім напрямі. Д-ра Ріґера напнятнував Вашатий прилюдно в соїмі народним зрадником а завзята боротьба піднята проти віденських пунктацій довела в 1896 р. до того, що ледви кількох старочехів вийшло до державної ради, котрі тим способом перестали бути парламентарним сторонництвом.

У великій силі (около 60 послів) вийшли молодочехи з боввим прапором до державної ради в 1891 р. і зібрали тоді справді сам цвіт своєї інтеліґенції, найспосібніших бесідників, правників, економістів і взагалі, знавців заводових в кождім напрямі. Загальне рівне право виборче (внесене посла Слявіка) було першою програмовою точкою, по котрій сподівали ся досягнути повну рівноправність, введенє чеської мови у внутрішнім урядованю, але щоби не втратити національної підстави, підняли наново потоптаний перше прапор чеського історичного права, котрим тепер одушевляв ся той сам др. Едвард Греґр, що перше не цінив єго навіть за нюх табаки. Шестилітне бовве становище, а навіть почини обструкції веденої д-ром Кайцлем не

дали молодочехам ніяких реальних прирбань, як небудь величали ся они, що валили міністерство.

За міністерства ґр. Баденього зближили ся они до правительства, котре тоді видало уложені д-ром Пацаком язикові розпорядки для Чех і Моравії, що визвали велику німецьку обструкцію і повалили міністерство ґр. Баденього а з ним і видані язикові розпорядки. Важка пережила ся на німецький бік і викликала чеську обструкцію, одначе хоч падало одно міністерство за другим, молодочехи не успіли осягнути навіть обмежених уже бар. Гавчом розпорядків, введеня чеської мови у внутрішнім урядованю і другого чеського університету на Моравії.

З упадком д-ра Кербера а поворотом прихильного їм бар. Гавча, котрий вніс виборчу реформу, сподівали ся молодочехи, підкопані переґодом у своїм становищі чеським хліборобским сторонництвом і народними соціялістами, скрипити свої сили і в тій надії вступило двох чеських провідників (др. Пацак і Форшт) до міністерства бар. Бека а новий провідник молодоческого клубу др. Крамарж обчислав уже силу сподіваного чеського заступництва на сотню.

Так ждало ся, та инакше склало

Ґотгард Курлянд.

Заказана любов.

Переклав Михайло Боднар.

(Дальше).

Пані Люлії Меренбург через якийсь час здавало ся, начеб якийсь достойний батьківський приятель приймав сего молодого чоловіка. А єї зір, що обсервував міни свого чоловіка, задержав ся мимовільно на єго вже сильно шпакватій остро обгятій бороді. Їй здавало ся, що бачить свого батька, як она собі пригадувала єго з перед десяти літ. І рівночасно мусіла пригадати собі на свою матір з сріблистою сивиною волося понад гарно закровним спокійним лицем.

— А ту побіч Ріхарда стою я, — думала. Моє волосє є ясне, і я доперва в марті буду мати двацять чотири роки. — На єї устах виступив сьміх счудованя. — Дійсно се є прикре, — погадала, — він може бути єго сином, а моїм братом що до літ!

Опісля заняли її инші обовязки яко

господиню дому: Прийшли инші гості й найблизших пять минут була занята пририманем гостей.

Пані Меренбург пішла напротив сестер.

— Я думала, що ми є серед зми, — приримала їх приязно, — але се є дійсно май!

— Підлеснице! — сьміяла ся панночка Оберґ і погладила приятельку вірцем по лицю. Але она сказала се так, як то говорить ся, між добрими приятельками.

— Так, вже були би ми усі, — сказала пані Меренбург паням. — Три молоді пані, три молоді пани, й ми обоє старі, Ріхард і я. — Она пішла до нижі з вікнами, де єї чоловік з радником посольства й инши панями асесорами свого міністерства, — обговорював найновіші вїсти, спенсионованє одного товариша.

— Ми обоє старі! — сказала панночка Фельдінґ з сьміхом за нею. — Ми — обоє! — Дві инші молоді пані сьміяли ся рівнож.

Слуга оповістив, що вже накрито стіл; пішли до стола.

— Як позанимали місця і як перший раз понабирали страви, посьвятила ся господиня виключно своему новому гостеві.

— Таж я для него зобовязана, — думала, і він не повинен думати зле о мені. Отже по тім — тепер повинен бути вдоволеним — одна красша від другої. — І она кивнула головою до сидячої напротив панни Оберґ, начеб хотіла її упімнути: — Так, діти, тіште ся, уживайте своєї молодости! Колись прийдете в мої літа!..

Втім майже що не вибухла сьміхом — єї літа! Алеж они всі були єї ровесницї, всі три — одна була навіть пів року старша від неї.

— Се походить від Ріхарда, — думала, — дивлю ся мимовільно єго очима. — Она вже була до того так прирвичасна, що навіть не запримічувала сеї ріжницї. Отже була невидима а однак цілком замітна гранична стїна між єї домом а усім тим, що було молоде і охоче до житя.

(Дальше буде).

ся! З великого молодеческого стороництва вибрано лише п'ятьох (між ними двоє із старочехами умовлених компромісових), на Моравії не вийшов ані один молодочех, голова клубу др. Крамарж приволонений переходити тіснійший вибір, разом з найвизначнішими політиками (д-ром Герольдом, Фідлером, Кафтаном і міністром Форштом), а в молодеческій твердині, в Празі, вийшло трох соціалістів. В найкориснішій ситуації по тіснійших виборах молодочехи, котрі доси з чеськими феодалами розпоряджали майже 80-ма голосами, мати муть 15—18 послів, а др. Крамарж, котрий відчував молодеческій політиці таку світлу будучину, став її гробокопателем. Боеві оклики молодочехів показали ся немічними супроти шумних і високопарних окликів чеських радикалів і соціалістів, котрі тепер вхопили керму у свої руки. Вислід виборів чеських вплине рішучо на склад міністерства, в котрім др. Пацак і Форшт не представляють дійсного заступництва теперішнього напрямку, національна політика чеська пішла зовсім иншим руслом, а її провід не буде вже в руках д-ра Крамаржа і Пацака. Довголітна молодеческа опозиція і обструкція і її наконечний вислід може стати вельми поучним прикладом і для наших сторонництв політичних.

Вибори з міст і містечок

відбудуть ся в четвер дня 23. с. м. в 17 одномандатових міських округах. Також і при сих виборах Русини повинні відіграти дуже важну роль, хотияй по більшій частині не ставлять там власних кандидатів. Але доброю організацією і солідарністю можуть відіграти роль того язичка у ваги, що рішає побіду на одну чи на другу сторону, як се стало ся у Львові аж в трох округах, в Перемишлі, Бучачі, Тереховлі. Розходить ся передовсім о те, щоби не допустити до розросту вшехпольської мафії, яка створила собі свій центр в «Раді народо́вій» і поставила за ціль безоглядну боротьбу против всего, що руске.

Кандидатури в згаданих міських одномандатових округах представляють ся ось як:

Округ 15. Тернопіль (30.000 мешканців). Руский кандидат о. Громницький, парох в Тернополі, Адольф Шпанг (сион.), Йосиф Вайзер з Сасова (самост.), др. Ляндав і Рудольф Галь властитель млина; оба послідні кандидати виступають під вшехпольською маркою.

Округ 16. Тарнів (31.000 мешканців). Гр. Батталія і Цьолкош (оба вшехпол.), др. Дробнер (соц.), др. Зальц (сион.), др. Мерц (самост.), евентуально також Дашиньский.

Округ 17. Коломия (34.000 мешк.), др. Колішер (рад. нар.), др. Ціпсер з Відня (польск. демокр.), др. Озия Торнрабін з Кракова (сион).

Округ 18. Бяла-Кенті-Вадовіце (28.000 мешк.). Лазарский, Богуцький, др. Біндер, Нартовский, др. Гумпльович (соц.).

Округ 20. Новий Санч-Ста-

рий Санч-Новий Торг (29.700 мешк.). Др. Людв. Герман (рада нар.), Едвард Костка (концентр. дем.), Обмінський, Качановский (соц.).

Округ 21. Ряшів-Ропчиці-Сендишів (35.900 мешк.) Др. Лев Билиньский (рад. нар.), Карась, др. Пельцлінг (соц.).

Округ 22. Ярослав-Ланьцут-Переворск (29.800 мешк.) Др. Діціос, Ян Квятковский, Ян Тороньский і Яков Пелер (соц.).

Округ 23. Мелець-Руднік (32.000 мешк.). Др. Мих. Бобжинський, др. Юзеф Бєзєрський.

Округ 24. Ясло-Горлиці-Грибів-Бєч-Стрижів-Фриштак-Пільзно-Дембіца (28.600 мешк.) кс. Пастор (рада нар.), Стан. Дім.

Округ 25. Сянік-Доброміль-Старий Самбір-Коросно-Корчина (24.000 мешк.). Руский кандидат: др. Роман Секела, канд. адв. зі Старого Самбора, Яблоньский (рад. нар.).

Округ 26. Самбір-Городок (28.000 мешк.). Гр. Войт. Дідушицкий, Борон. Потоцкий, адвокат (конц. дем.).

Округ 28. Стрий-Калуш (30.800 мешк.). Руский кандидат: др. Євген Олесницький, адвокат в Стрию, др. Тома Ашкенази (рад. нар.), Андрій Морачевский (соц.).

Округ 29. Бережани-Баранівка-Демня-Куропатники-Підвисоке-Рогатин місто-Вулька-Підкамень-Ходорів-Берездівці (31.000 мешк.). Др. Дулемба (рад. нар.), Гозер (люд.), др. Рапапорт (сион.), др. Новаковский (руский соціаліст).

Округ 30. Жовква-Рава-Сокаль-Криштонопіль-Тартарів місто-Великі очі-Варяж місто-Бєлз (42.000 мешк.). Руский кандидат др. Володимир Загайкевич, канд. адв. зі Львова, др. Старжинський (рад. нар.) др. Блюх (сион.).

Округ 31. Бродистарі-Броди-Гутиско-Бридске-Лопатин-Руда-Бридска-Радехів-Підкамень (27.500 мешк.) др. Волєнер (рада нар.), Адольф Шганд (сион.), др. Левенгерц (соц.), др. Ляндесбергер, Возеншток.

Округ 33. Золочів-Зборів-Озірна-Залеці-Гонтова-Гута-пеняцка-Майдан-пеняцкий-Малениска-Паликорови-Наньківці-Тростанець вел. (37.000 мешк.). Руский кандидат др. Євген Вацик, адв. в Зборові, др. Гольд (вшехпол.).

Округ 44. Розділ-Жидачів-Руди-Бібрка-Гутиско-Старе Село-Ганачів-Ганачівка-Волчків-Хоростків-Озерце-Кончаки старі-Маріямполь село-Бурштин-Людвиківка-Вишня-Журів-Болшівці-Слобідка-кукільн.-Загірє-кукільницке-Давид Абрагамович презес поль. кола, — против него Ернест Брайтер (радикал), др. Манц (сион.).

В сих всіх округах Русини повинні були поставити своїх окремих кандида-

тів, щоби наглядно відтак, при евентуальних тіснійших виборах приступити до симпатичнійшої собі, або бодай менше шкідливої кандидатури. Де сего не вчинено, там повинні відразу причинити ся до повалення найгіршіших для нас кандидатів Ради народо́вої, яка веде свою акцію під кличем боротьби против Русинів. В тих округах, де вислід порішить ся при голосованю дня 23. мая, відбуде ся тіснійший вибір дня 31. мая.

Народна школа в Росії.

В російській думі, яка по святочних фериях мала занятися аграрною справою, відвернуло правительство небезпеку сеї дразливої квестиї тим способом, що внесло проєкт реформи народної школи. Се питанє не менше важне, чим аграрна справа, а далеко не таке небезпечне для правительства, як ся остання. Зі згляду на сю вагу, яку має просьвіта в житю так одиниці, як і народів, російська дума радо підняла дискусію над єї реформою, а київська «Рада» ось як пише про сю квестию з огляду на становиско Українців:

В думі поставлено на чергу питанє про одну з найпекучіїших справ — про народню просьвіту. Росія з давен давна заслужила собі слави найтемнійшої держави в світі, поруч якої стоїть тільки одна Турція. В Росії на 100 чоловіка ледве знайде ся 15—20 душ грамотних, а серед жінок то й того менше, — всего 7—8; з найбільшого в світі бюджету в 2 з полов. мільярди карб. у нас витрачають на народню просьвіту тільки ледви 74 мільони карб., тобто менше як 3 проц. Про страшенну темноту нашого народу, про величезну шкоду від неї для всеї держави вже стільки писало ся і говорило ся, що повторювати се зайвий раз не приходится. Але на жаль з сего писаня та говореня мало було користи через те, що бюрократія не допускала народа до кермованя справою своєї просьвіти, як не допускала і до всіх инших справ. Десятки літ народ по земствах, по городах та по селах криком кричав, щоби йому дано було хоч сякі такі школи, дано путящі книжки, бо він загибає в темряві та в злиднях, проте на сеї благаня єго не зважало ся, грошей на школи хоч би й поганенькі не давали, а замість того витрачали їх здебільшого на те, що нікому непотрібне.

Перша тяжка хвороба народної школи в тім, що она завжди була і є аж до останного часу місцем не науки, а політики. Про сю хворобу помянув в своїй промові і міністер просьвіти д. Кауфман, тільки не з того, як то кажуть, кінця. Він сказав: «треба, щоби все громадянство, увесь народ власно і твердо заявили, що школа існує для школи, бо правительство, мовляв, не може довго бороти ся з превращенієм школи в арену политической распри». Кому ж повинен звеліти народ? — спитаємо в міністра.

Хто ж то як не само правительство зробило з школи не школу, де вчать

дитий науки, а ту «арену політичної распри», про яку говорить д. Кауфман? Хто як не само правительство увесь час замість науки веліло вчити по школах дитий, що таке «самодержавіє, православіє, народність»? Хто виганяв з школи кращих учителів тільки за те, що вони ухилиючись від політики, намагалися навчати дитий того, що їм справді треба і що вони повинні знати?

Друга тяжка хвороба, на яку слабує народня школа, стоїть в тісному і міцному звязку з першою. Провадючи через школу в народ науку про «самодержавіє, православіє і народність», уряд велів вигнати з народних шкіл рідну дітям їхню мову і натомість запровадив скрізь по школах мову московську. Через се діти не московської нації, — як наші — українські, польські, грузинські, татарські то-що, — сидять в школі по кілька років немов у якомусь лісі, не розуміючи ні того, що до них каже учитель, ні того, про що в книжці пишеться, ні не вміючи самі на тій чужій їм мові обізнатися до учителя.

Отже, щоб зі школи була користь народови, треба, щоб в кожного народа була його національна школа. Поляки в думі про се заявили і допоминають ся для своїх дітей своєї рідної школи.

Посли-Українці повинні подати і свій голос за національну школу на Україні. Вони повинні се зробити не гаючись і і голосно і твердо сказати, що школа повинна бути тільки школою, а не «ареною політичної распри», що українські діти повинні вчити ся по школах на Україні своєю рідною, а не чужою їм мовою!

Д О П И С Ь.

З Коломиї.

Улицями страшена глота. Величезний коломийський ринок заповнений по берега народом. Ріжні преріжні люди, перемішані густо жидівськими халатами. Гамір, жива гестикація, уривана розмова, червоні від зворушена лица. Здається, воздух наповнений страшним вибуховим матеріалом, що так і жде на іскру, щоби вибухнути. А не буде іскри — він запалить ся від горячих промінів сонця, що Gefährlich ist den Lei zu wecken — думаю словами гевіяльного Німця. — Але для кого небезпечно?

Но, певна річ, передовсім для мене і моїх бідних костий, які ось-ось подадуть ся під напором освободженого з кайдан куряльної системи народу.

Але дивна річ! Мені приємно протискати ся поміж тую юрбу; я чую від неї подув чогось мені так рідного й любого — і хоч душу обіймає мимовільний, таємничий страх, я не вертаю ся, а йду все наперед. Мені добре із тим розбурханим народом, мені добре із тою філюючою товпою, в якій дріжить тепер кожда жилка жатем. То моя душа кланяється душі товпи.

— «Wyślesz mi daśniej bożyszczem, o tiumie!» — іронізую слова Каспровича. Які вони низькі! Бо люд такий гарний, як жие...

— «Der Kandidat!» — залунав над моїм ухом грімкий заклик і в моїх руках опинюється клаптик задрукованого паперу, а в юрбі зникає «елегантний» халатовець.

Читаю: Др. Йосиф Цицер, адвокат у Відні. А так!... Поступовий демократ — фігура незвісна нікому, кандидатура без найменших виглядів...

Стаю перед ратушем — т. е. догадую ся, що стою перед ним, бо його самого не видно зміж моря голов.

Штройзак! Vivat Шор! І поважні, старі халатівці, що гладять мовчки довгі бороди.

Нараз — крик, замішане: юрба розскакується на всі боки: улицю перелітає легким гальоном швадрона драгонів. Остаю сам оголомшений просто проти рога ратуша. Кількох міських поліціянтів із півмісяцями на грудях кланяється мені. Завдяки їм не підходить навіть ніхто до мене. Розглядаю ся.

Як у казці. Де недавно гомоніла юрба, там тепер кілька жандармських багнетів і густо розкинена міська поліція.

Так... Нині збори пана Шорра. Др. Осія Тон, жидівський радівський рабін, кандидат сионістичного стороництва — за ним великі маси жидівства. Відай і багато Українців піде за ним, бо рух, що стремить до визволення народу, найсимпатичніший нам. А Шор? Др. Самуїл Лазар Шор, адвокат в Коломиї, провідник соціально-демократичного руху, кандидат робітничих мас... Оба заключили компроміс, щоби побороти багатого фабриканта, власителя фабрики паперу в Черлявах Генриха Колішера. А за Колішером і магістрат і всі міродатні круги, бо се будучий «коловець». І тому ненавидять його загально, але багато піде за ним, бо він багатий-багатий... Ніч у ніч переходячи улицями, почуєш пня і оргії з окликами в його честь. А «штройзак» (себ то сїяник із грішми) нині найпопулярніший оклик у Коломиї. Ним іменують прихильників Колішера. Навіть малі Жидики волочать улицями сїяники і біють їх палицями з окликами: штройзак! Інтелігентний чоловік не може перейти, бо за ним кричать так само, підозріваючи в ньому Колішерівця. По рогах вулиць розставлені різні індивідуа, що прямо чіпають ся прохожих із нахабним запитом, на кого голосують «бо ми, обивателі — знаєте преці — голосуємо на обивателя Колішера».

Словом, агітація натягнена до останніх границь, терор страшений — улицями небезпечно переходити. Прочитаймо тільки виборчі афіши: «Голосуйте на Шорра! Пани привезли «штройзак», яким хочуть купити ваше сумління!» — се Шорівці. — «W imię chrześcijańskich zasad i katolickich uczuć przepędźcie ich kijami — nie głosójcje na Tona i Schorra» — чистий, очевидно вшепольський куріоз! «Побіда робітнього люду! Вибраво 63 соціалістичних послів, а 116 приходиться до тіснійшого голосованя — голосуйте на Шорра!» А побіч нього величезний, кілька метрів довгий червоний афіш: «Ignac Daszyński, herszt socjalistów padł. Niech żyje Kraków!»

А побіч нього ще довгий, жовтий, де величезними буквами видруковано: «Jest strojzak u Szorna i Toma bo oni zapłacili 40.000 i 50.000 koron» і т. д. в нескінченість. Польськими, українськими, жидівськими афішами залято Коломию. Роздратоване товпи дійшло до найвишого степеня. Вечерами небезпечно переходити улицями, а юрби улицників перетягають по місті, зривають масами афіши, топчуть їх ногами, а навіть впадають до реставрацій та виривають відтам нелюбі собі відозви...

Українці — не знати чому — стоять досить осторонь цілого того руху. А як виїде Коловець, тоді буде охкане! Між робітниками та Жидами страшенне розярєне. Utinam falsus propheta sim! Четвергові вибори готові скінчити ся дуже сумно для Коломийців — побіда одної сторони буде причиною шалу другої...

— й.

Н О В И Н К И.

— Календар. В середу: руско-кат.: Пермош. св. Ник.; римо-кат.: Юлії діви. — В четвер: руско-кат.: Симеона Зил.; римо-кат.: Децидерія.

— Великий равт отриманий з концертом, який відбув ся в суботу в салі „Народного Дому“ у Львові на дохід руских захоронок, не відповів на жаль надіям урядуючого комітету. Публика не явила ся так численно, як на се заслуговувала гуманна ціль сего равту. Хори тов. „Бандурист“ та „Бояна“ не явили ся на концертній естраді. Атракційною точкою концерту був виступ п. Евгена Перфецького, якого зібрана наша львівська публіка мала нагоду перший раз пізнати яко віртуоза скрипака. Щира довголітна праця, глибоке почуте музикальне і талан зложили ся на тоє, що п. Е. Перфецький може ниньки стати побіч перворядних світових скрипаків-артистів. Хто почує гру п. Перфецького, мусить нею одушевлятися, бо його гра при знаменитій техніці і високім нап'ятю є вибагливо чиста і вражає теплим чувством. Подивлялися ми танці іспанські Сарасатого відграні концертантом м'яко і ніжно, а о ухо слухача відбивали ся тони, якби еольські звуки. В „Ballade et Polonaise“ Vieuxtemps-а був концертант у виконаню сеї пречудної легко до шаржи склонної мелодії „grandios“ а не виступив з границь назначених композитором. Проваджене смичка, що так мусить бути точне, аби не скривило мелодію, було незвичайно правильне. Думку Лисенка вивив концертант, подвійними тонами (Doppelgriffe) чистенько, як би в каскадах без напруженя сходовив з гори на долину. Публика з великим занятєм слідила гру а щирі оплески могли переконати концертанта, що на будуче з одушевленем прийме п. Е. Перфецького на естраді концертній. Супроводжав на фортеп'яні п. Т. Шухевич. Концерт доповнили п-на О. Прокешівна удачною сольовою грою на фортеп'яні та п-на О. Вахнянівна, яко сольова співачка, котра розпоряджає широкою скалею свого милого і сильно звучного голосу. — Яків Панусевич.

— Шкільний рік в середніх школах, в учит. семінариях і інших рівнорядних заведенях замість 15. липня скінчить ся сего року вимково 6. липня під условиною, що вичерпає ся приписаний матеріал научний. Се заряджене міністерства просвіти відноситься та кож до народних шкіл в тих місцевостях, де є висше наведені научні заведеня, а в яких шкільний рік кінчить ся звичайно 15. липня. В інших народних школах речинець закінчення шк. року остає незмінений.

— Вибори з 17. мая. В 58. окр. Мельниця-Борців-Заліщики-Городенка ітд. вибрано послом лише д-ра Т. Окуневського (26.696 гол.). Межи д-ром Охримовичом (11.637) а К. Мільнером (9.759) відбуде ся тіснійший вибір. При виборах в п'ятницю перейшли в зах. Галичині в 42. окрузі Тарнів-Тухів оба послы. Послом більшости вибрано Мих. Ольшевського, людовця, а меншости кс. Мих. Жигульського, центровця.

З днем 17. мая вибрано в Галичині 30 послів, а се: 7 Русинів: др. Колесса, о. Онишкевич, М. Петрицький, др. Трильовський, др. Окуневський, В. Будзиневський і др. Курилович; — Поляків і Жидів перейшло 23, а між ними: 7 людовців, 2 демократів, 3 народ. демократів, 3 поступових демократів, 4 консервативів, 2 центровців, 2 соціалістів і 1 независимий Жид.

— Прогулька до Страдча. Останні два дни лат. Зелених свят дали нагоду львівській публіці до громадних прогульок в околиці Львова. Львовяни мають чотири місцевости в сусідстві, куда виїздять для віддиху, а се Бруховичі, Янів, Зимна вода і Пустомити. Кожда з тих місцевостей має свої принади, але найбільше прогульковців виїздить до Брухович і до Янова. Кружок наколесників львівського «Сокола» вибрав ся вчора до Страдча коло Янова, де звиджувано підземні печери. Страдчанські печери містять ся під верхком гори, високої на яких 60 метрів, покритої довкола сосновим лісом, на якій верхку стоить церква. Вхід до печери лежить під верхом гори. Сейчас печера розширює ся на яких 10 м. в поперек та творить простір на подобу лежачого відтинка кулі, якого дно

покрите піском, а кулисту стелю творить твердий пісковець. То місце вельми нагадує висохлий ставок. Далше веде хідник високий на 1 1/2 до 1 м., який розгалужує ся в ліво і в право. Обі галузи хідника є довгі на кількатор метрів, мають стіни і дно пісковаті, а стелю з твердого пісковця. Лівий хідник скручує кілька разів в ліво то право, в двох місцях підносить ся на кілька метрів в гору і продирає ся понад верству пісковця. Там єго стелю творить вже поклада дилювіяльної глини, яка може завалити ся.

В місци, де хідник продирає ся на верх пісковця, є він так низкий, що треба лізти рачком, потім печера розширює ся в гору і в попереки, а звідтам ще дальше веде щільна в дилювіяльній глиниці, але так вузка і низка, що не знати, чи хто зважив ся коли тудя полізти. Правий хідник печери є також довгий і кінчить ся кількома меншими хідниками. На перший погляд видко, що ті хідники були колись руслами жерельних потоків. В тих печерах могли колись мешкати пустельники-монахи, могли ховати ся люди перед татарськими нападами, але людська рука не викопала тих печер, хіба їх розширила і вгладила. Всі стіни печер пописані ниві іменами туристів. Воздух в печерах холодний, але сухий і чистий. Звиджуване печер не є небезпечне і полишає на звиджуючим певне вражінє, а триває около години.

Прогулька сокільських наколесників не зовсім вдала ся, бо по дорозі двом учасникам трісли гумові вужі, а в повороті, подібно як усі наколесники - прогульковці до Янова, мусіли вертати залізницею, бо звів ся вихор і дув прямо в очи. Треба ще зазначити, що збиточники хлопці наспивають по дорозі до Янова товченого скла, через що потерпів не оден наколесник.

— В Боброчині арештувало старство в четвер перед виборами крім о. Юл. Фацевича і учит. Бокса ще о. Зацерковного і кількох селян. По спровадженю їх до Львова і переслуханю випущено на волю, вже по виборах.

— Історичні розкопки коло Будапешту. При копаню під фундаменти дому коло Будапешту натрафлено на руїни церкви, в якій найдено гріб, будований св. Стефаном Арпадом.

— Обида маєстату. Перед карним судом в Берліні ставав оноді робітник Белінг, обжалований за обиду маєстату. Допустив ся єї Белінг тим, що, коли цїсар Вільгельм перелїзав улицю, Белінг показав єму язик. Прокуратор скваліфікував сей вчинок як легкий переступ, сповнений чоловіком низької інтелігенції. Але суд мимо того узнав єго за злочин обиди маєстату і засудив Белінга на девять місяців в'язниці.

— Загадочний злочин. Повітовий суд в Скалаті розіслав таке оповіщенє: Під селом Рожиска, скалатського повіта, викинула ріка Збруч тіло жінчини, що вже значно зігнило. На шві трупа найдено завішені три медалики і хрестик, а в темно-білявім волосою, сплетенім на вершку голови в пукель, роговий гребінь. Тіло було одіте в темний кафтаник, червону спідницю, сорочку з грубого, селяньського полотна та в чорну, не грубу хустку середньої величини. По думці лікарів денатка могла числити яких 20 літ, а тіло могло находити ся у воді поверх 7 днів т. є від 2. до 9. мая с. р. Позаяк заходить тут сильне підозрінє злочину убийства, повітовий суд в Скалаті звиває всі промади, положені над горішним Збручом, дальше повітові суди в Підволочисках і Збаражжї, а також станиці жандармерії, щоби в тій справі уділили скалатському судови близших відомостей що до особи денатки. Найдєні річи: хустку, кафтаник і часть червоної спідниці, три медалики, хрестик і гребінь зложено у команданта жандармської станиці в Тарноруді, де їх можна оглядати і пізнавати.

— Дрібні вїсти. Катедру славїстики у львівськїм університеті, опорожнену по проф. Калі-

ні, обняв покликаний з Варшави новоіменований професор др. Адам Криньський а професором польської історії на львівськїм університеті по уступаючим проф. Войцеховскім стане іменованний др. Стан Закшевський, до-тепер. доцент. — Вчєра помер в 61. році життя на удар серця Андрий Кисіль, властитель корінної торгівлі при ул. Личаківській.

Посмертні оповістки.

— Михайло Глиджук, радник кр. суду, соймовий посол і член краєвого виділу, упокоїв ся дня 20. с. м. у Львові в 53. році життя по довгій слабости. Покійний був послом з сільського округа дрогобицького. Вибраний яко кандидат народний, а потім видвинений руским соймовим клубом на визначне становище члена кр. виділу, не зсолідаризував ся з сецєсією руских послів зі сойму, чим стягнув був на себе негодованє цілого руского народу. Від того часу примкнув пок. Глиджук до кацапів і они мають головно єму до завдання соймові субвенції на кацапські ціли, чого давнїше не бувало. Мимо того «Галичанин» присвячує покійному суху посмертну згадку, поводячись практично засадою супротив всяких консолідаційних союзників: Der Moor hat seine Schuldigkeit gethan, — der Moor kann gehen! Покійник за мало мав народної свідомости, а прийшовши з глухої провінції на ширшу політичну арену, не умів вже орієнтувати ся в своїй ситуації. В. є. п.!

— Іван Каричак, старший радник і бувший начальник повітової дирекції скарбу в Коломиї, упокоїв ся у Львові дня 18. с. м. в 54 р. життя. В. є. п.!

Телеграми

в дня 21. мая 1907.

Відень. Цїсар санкціонував закони ухвалені галицьким соймом в справі змін закону о повітовій репрезентації, в справі змін будівельного закону по менших містах і містечках і по більших містах.

Абушер. Між арабськими племенами над Евфратом і Тигром в Мезопотамії вибухли розрухи. Турецкі власти не мають сили здавити повстанє.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 20. с. м.: Др. Андроник Могилянський зі Снятина, Володимир Крисько з Попель, Марія Шанковска з Дуліб, о. Данило Лепкий, Старий Самбір, Олена Максимяк з Підяркова, Алексей Бренн з Томашова, Іван Скрявників з Гребенова, Ольга Гамаль з Підяркова.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. мая 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представленє. Білєти вчаснїше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Іван Олійник

і Володимир Сабарай

позолотарі

перебувають під сю пору в Верхраті, почта в місци.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:25	9:50
Кракова	7:25	9:45	—	8:40	2:31
Яшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:16	5:40	10:30
Черновець	8:05	—	2:25	—	9:00
Черновець	—	—	3:35	—	12:20
Станиславова	5:55	—	—	—	—
Коломиї	—	10:05	—	—	—
Стрия	7:29	11:50	3:51	—	10:50
Пустомит	7:29	11:50	3:51	9:40H	10:50
Самбора	8:00	10:30	1:55	—	9:20
Любіня	8:00	10:30	1:55	9:20	11:50†
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:22	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	12:40	1:4†	4:50	8:20
Брухович	10:05†	—	3:25	5:30	9:35L
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:25	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:45	8:25	2:45	7:05	11:10
Кракова	—	8:40	6:15	7:20	12:45
Яшева	—	—	4:05	—	—
Підволочиск	6:20	10:45	2:17	7:00	11:15
Черновець	6:10	9:20	1:55	—	10:40
Черновець	—	—	—	—	2:51
Станиславова	—	—	—	5:50	—
Коломиї	—	—	2:35	—	—
Стрия	7:30	—	2:26	6:25	11:30
Пустомит	7:30	10:45H	1:26	6:25	10:30
Самбора	6:00	9:05	4:30	—	10:51
Любіня	6:00	9:05	2:10†	4:30	10:51
Рава рускої	6:12	12:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	6:12	11:05	2:28	5:45	8:34L
Брухович	9:05†	12:41†	3:45	7:10	11:35†
Зимної води	3:45	8:40	4:05	7:20	11:00

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі і свята означені † — в неділі і свята від 26/6 до 15/9 буквою H, — в неділі і свята а від 1/6 до 31/8 щодень буквою L.

Працюйте і щадїть.

Вкладки ощадности на 4% приймає Товариство взаїмного кредиту

„Джїстер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

Кожного дня (в годинах урядових перед полуднем) можна кожду вкладку назад відобрати.

Позички уділяє Товариство «Джїстер» на 6% за інтабуляцією; на кошти покритя дахівками на 5%. Сплату розкладає ся до 10 до 15 літ; чир 30 ратах піврічних вносять рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5 кор. 08 сот. від кождих 100 кор. позички.

Парцелянти на купно землі можуть в «Джїстрі» полущити позички під догідними усляями. Членами можуть бути тільки члени обезпечені в «Джїстрі».

З зисків уділив «Джїстер» на публичні добродїїні ціли квоту 37.275 корон.

Стан 31. грудня 1906:

Вкладки	2,561,541-81 К.
Позички уділені	2,512,635-62 К.
Удїли членські	193,659-52 К.
Цїнні папери	138,534-20 К.
Фонд резервовий і інші	37,338-07 К.
Льокації	267,364-04 К.

Купуйте землю при парцеляціях!

Всілякі

КУПОНИ

вильосовні цїнні папери

виплачує без потручення провізії або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного.